

Kaderrichtlijn Water

Standaardmotivering VTH Artikel 4, lid 5 KRW

Deze standaardmotivering is onderdeel van een reeks standaardmotiveringen gericht aan de provincies, waterschappen en het ministerie van IenW (en de daarbij werkzame KRW-beleidsmedewerkers, waterkwaliteitsexperts en juristen) met als doel hen te faciliteren bij een beroep op de uitzonderingsmogelijkheden van de Europese Kaderrichtlijn Water in de stroomgebiedbeheerplannen die van kracht worden op 22 december 2027.

De standaardmotiveringen zijn opgesteld in het kader van het interbestuurlijke KRW-impulsprogramma. In het KRW-impulsprogramma werken Rijk, provincies en waterschappen samen om in 2027 aan de Kaderrichtlijn Water te kunnen voldoen. Deze standaardmotivering is in het Bestuurlijk Overleg KRW van 5 maart 2026 vastgesteld en kan nu als werkversie in de praktijk gebruikt worden. Op basis van nieuwe inzichten in het Europese en het landelijke traject richting eind 2027 kan de standaardmotivering nog worden geactualiseerd.

Standaardmotivering VTH (artikel 4, lid 5 KRW: tijdelijke doelverlaging vanwege niet haalbaar)

In dit document staat de standaardmotivering die gebruikt kan worden bij een beroep op artikel 4, lid 5 KRW, waar het gaat om het niet bereiken van een KRW doel vanwege het proces van vergunningverlening, toezicht en handhaving met betrekking tot directe en indirecte lozingen. In dit document vindt u eerst onder ‘inhoud motivering’ de teksten die ingevuld en vervolgens overgenomen kunnen worden. De toelichting is bedoeld ter verduidelijking van de in te vullen velden en te gebruiken teksten voor de opsteller en hoeven derhalve niet overgenomen te worden.

Inhoud standaardmotivering

<< toe te passen in een specifiek KRW-waterlichaam waarin een KRW-doel niet bereikt is. De tekst dient overgenomen en aangevuld te worden voor het specifieke waterlichaam >>

Krw oppervlaktewaterlichaam: <naam waterlichaam>

Voor <invullen: stof/kwaliteitselement> is het KRW-doel niet bereikt. Voor deze stof wordt de uitzondering van artikel 4 lid 5 KRW ingeroepen. Dit betekent dat voor deze stof een minder strenge doelstelling wordt vastgesteld, te weten de huidige toestand, omdat het bereiken van het KRW-doel onhaalbaar is gebleken binnen de termijn van SGBP3, door <invullen menselijke activiteit> ten behoeve van <invullen sociaal-economische behoeften, zoals werkgelegenheid, energie, specifiek(e) productieproces/dienstverlening>. Deze behoeften kunnen niet worden gediend door andere, voor het milieu aanmerkelijk gunstigere middelen zonder onevenredig hoge kosten.

De volgende maatregelen met betrekking tot het behalen van het doel: <invullen uitgevoerde maatregelen> zijn uitgevoerd. Hiermee is de best mogelijke toestand van het waterlichaam bereikt.

De volgende maatregel(en) is/zijn overwogen als technisch uitvoerbaar: <invullen: bezien en herzien van aantal vergunning(en)/inzetten op toezicht en handhaving>,¹ maar konden om de volgende redenen niet in de planperiode 2022-2027 uitgevoerd worden.

<< Vul de tekst van de motivering aan met een of beide van onderstaande alternatieve redenen >>

Alternatief 1: capaciteitsgebrek vergunningverlening

Het bezien en waar nodig herzien van vergunningen is een arbeidsintensief en tijdrovend traject, waarbij zeer complexe technische informatie moet worden beoordeeld. Hiervoor is de waterbeheerder afhankelijk van <invullen specifieke expertise en kunde>. Deze expertise en

¹ Hierbij onderscheid maken tussen hoeveel vergunningen inmiddels zijn bezien, maar nog niet herzien.

kunde is schaars bij zowel de overheid als de markt. Hierdoor kunnen vergunningverleners niet volledig worden ingezet op het herzien van vergunningen, aangezien ook nieuwe aanvragen door hen moeten worden beoordeeld. Hierdoor heeft de planning van *<invullen herzien van de vergunning(en)>* vertraging opgelopen.²

Door inzet van deze KRW-uitzonderingsmogelijkheid treedt geen verdere achteruitgang op in de toestand van het waterlichaam. Daarmee wordt voor deze stof/dit kwaliteitselement wel aan de KRW voldaan, ook al is het KRW-doel niet bereikt.

Om zo spoedig mogelijk alsnog het oorspronkelijke KRW-doel te kunnen bereiken, zal/zullen de volgende maatregel(en) worden genomen met betrekking tot deze aantasting van het waterlichaam:

<invullen: te nemen maatregel(en) inclusief wanneer die zullen zijn afgerond>

Daarmee zal naar verwachting in *<invullen: jaartal>* het KRW-doel wel bereikt worden en is dan geen beroep meer nodig op de uitzondering van art. 4 lid 5 KRW.

Alternatief 2: bron indirecte lozing niet te herleiden (toezicht en handhaving)

De bron van *<invullen: stof>* is mogelijk een indirecte lozing. Ondanks dat er is ingezet qua capaciteit om de specifieke bron te achterhalen, is dit te complex gebleken, doordat er op dit moment nog te weinig bekend is over dit type indirecte lozingen.

Er is ingezet op het vergaren en vergroten van de expertise van de toezichthouders en handhavers.³ Daarnaast is ingezet op *<invullen zuiveringsinspanning op de directe lozing>*. Dit heeft ertoe geleid dat *<invullen kwaliteitsverbetering stof/kwaliteitselement>*.

Door inzet van deze KRW-uitzonderingsmogelijkheid treedt geen verdere achteruitgang op in de toestand van het waterlichaam. Daarmee wordt voor deze stof/dit kwaliteitselement wel aan de KRW voldaan, ook al is het KRW-doel niet bereikt.

Om zo spoedig mogelijk alsnog het oorspronkelijke KRW-doel te kunnen bereiken, zal/zullen de volgende maatregel(en) worden genomen met betrekking tot deze aantasting van het waterlichaam:

<invullen: te nemen maatregel(en) inclusief wanneer die zullen zijn afgerond>

Daarmee zal naar verwachting in *<invullen: jaartal>* het KRW-doel wel bereikt worden en is dan geen beroep meer nodig op de uitzondering van art. 4 lid 5 KRW.

² Hierbij onderbouwd aangeven welke expertise schaars is en wat de beheerder eraan gedaan heeft om deze schaarse expertise toch te verwerven. Hierbij kan ook ingegaan worden op het opleidingstraject dat is opgezet voor vergunningverleners op het gebied van waterkwaliteit.

³ Hier aangeven door middel waarvan de expertise van de toezichthouders en handhavers is vergroot.

Toelichting standaardmotivering

<< Achtergrondinformatie voor de waterbeheerder. Deze tekst dient niet overgenomen te worden >>

Onder de reikwijdte van deze standaardmotivering vallen directe en indirecte lozingen. Overschrijdingen van stoffen, waarvan de bron in zijn geheel niet te achterhalen valt, vallen buiten de reikwijdte van deze standaardmotivering. Hiervoor komen geactualiseerde stoffiches beschikbaar.

Het bevoegd gezag beziet regelmatig of de voorschriften van omgevingsvergunningen nog toereikend zijn gezien de ontwikkelingen van de technische mogelijkheden tot het beschermen van het milieu en de ontwikkelingen met betrekking tot de kwaliteit van het milieu (artikel 5.38, eerste lid Omgevingswet). Een termijn hiervoor wordt niet gegeven. Deze termijn is wel gesteld in het SGBP 2022-2027, namelijk minimaal 1 keer per 10 jaar (SGBP 2022-2027, p. 60).

Op dit moment wordt gewerkt om de organisatie van VTH een impuls te geven, specifiek op het gebied van waterkwaliteit. Hiervoor is een wervings- en opleidingsprogramma in het leven geroepen, dat inmiddels is afgerond.

De bronnen van indirecte lozingen zijn niet in alle gevallen goed in beeld, mede vanwege het feit dat meerdere lozingen op een gezamenlijk stelsel plaatsvinden en de bron van één specifieke stof moeilijk te achterhalen is. Het opsporen van de bronnen is zeer complex, waarvoor specifieke expertise noodzakelijk is. Deze expertise is schaars, waardoor de opsporing vertraging oploopt. Ook hiervoor geldt dat het wervings- en opleidingsprogramma bijdraagt aan het geven van een impuls van toezicht en handhaving op deze indirecte lozingen.